

POSYLAĆ (401) *vb impf*

posyłać (396), **posełać** (5); posełać *PaprUp, Calep* (4).

o oraz a jasne; posełać z *tekstów nie oznaczających é lub oznaczających niekonsekwentnie*.

inf posyłać (49). ◇ *praes 1 sg* posyłam (93) [*w tym: -am* (2)]. ◇ *3 sg* posyła (80). ◇ *1 pl* posyłamy (8). ◇ *2 pl* posylacie (2). ◇ *3 pl* posylają (28). ◇ *praet 1 sg m* -em, -m posyłał, posyłałem (14). ◇ *2 sg f* posyłałaś (1). ◇ *3 sg m* posyłał (52). *f* posyłała (1). ◇ *1 pl m pers* posyłałi(s)my (1). ◇ *2 pl m pers* -ście posyłałi, posyłałiście (6). ◇ *3 pl m pers* posyłałi (12). *subst* posyłały (1). ◇ *fut 3 sg m* posyłać będzie (1) *RejPos*, będzie posyłał (1) *RejZwierc*. ◇ *1 pl m pers* będziemy posyłać (2), będziemy posyłać (1) *LibLeg*. ◇ *3 pl m pers* będą posyłać (3). ◇ *imp 2 sg* posyłań (3). ◇ *3 pl* niechajże posylają (1). ◇ *con 1 sg m* bych posyłał (1) *LibLeg*, bym posyłał (1) *BibRadz*. ◇ *3 sg m* by posyłał (2). ◇ *1 pl m pers* bychmy posyłałi (1). ◇ *3 pl m pers* by posyłałi (2). ◇ *con praet 3 pl m pers* by byli posyłałi (1). ◇ *impers praet* posyłańo (2). ◇ *part praes act* posylając (25).

Sł stp, Cn notuje, *Linde* bez cytatu.

1. *Polecać komuś udać się dokądś, najczęściej w określonym celu; mittere Vulg, PolAnt, Mącz, Modrz, Cn; legare PolAnt, Mącz, Cn; praemittere Mącz, Calep; allegare, mandare Cn* (252) :

α. *Z dopełnieniem bliższym [kogo]* (94) : Aczkolwiek yuz inśchich panow pofilalifmy dozwolilifmy iemu do Prethwicza iachacz wziawfchi ssobą kilka dobrich a zacnych dworzan *MetrKor* 61/223; *LibLeg* 10/98; *Mącz* 186d, 226d; Nuż y Hethman y káždy dzielny człowiek iuż cie będzie ná lepśzey bączności miał [...]. Iuż cie s przednieyźemi ludźmi będzie połyłał/ iuż cie rychley y ná łtraż wyprawi. *RejZwierc* 113; ktorzy [*biskupi*] wżdy y w rádzie łiadaią/ y dwory łwe czáfem ku potrzebie połyłaią/ y w pofelłthwiech ieżdzą *RejZwierc* 187; á połyłaiąc z Hrábią onym náwroconym wżytkie towarzyłze łwe Máryná y Gwáryná/ y Grádeniká [...] łam iuż puścic łię do Włoch chćiał. *SkarŻyw* 572; *Calep* 835b; *WujNT przedm* 35; będźiem połyłac przy Podłkár bim Kommilłfarze co dwie łecie [...]; ktorzy *iurati*/ łpuścilwzy łie ná dól/ máią dogładac/ iákoby w Zupách łzkodá y *ruina* nie byłá *SarnStat* 339 [*idem* 393], 342, 393, 676; [*ListyPol* 1542/265].

posyłać dla czego (2): Swym przyłádem y potomłtwo łwe do tego maćie/ Ktore dla tychze náuk w kray cudzy połyłacie. *KlonŻal* A2v. *Cf* »posła posyłać«.

posyłać do kogo, do czego (20): *RejPos* 175, 298; Pothym zás/ nozdrze y włzy pomázuią mu łłiną/ y wnet połyłaią go zaráz do Wody Krztowej/ áby iáko on łlepy w Ewángeliey wzroku dołtał *KuczłKat* 145; *BudBib* b3; Dobrzeby y do przednieyłzych Rułkiego nabożełłtwá Pánow/ vczone połyłac/ á onym łch błedy y niebełpieczeńłtwo vkázowác. *SkarJedn* 381. *Cf* *posyłać od kogo do kogo*; *Ze zdaniem dopełnieniowym*; »anjoła posyłać«, »posła posyłać«, »posyłać do szkoły«.

posyłać od kogo (3): pieniądze ná nię [*wojnę*] złoczył/ niłzi łudzi łwe od łiebie przez ták dálekie łiemie połyłac *ModrzBaz* 125v; *JanNKar* B3v. *Cf* *posyłać od kogo do kogo*.

posyłać od kogo do kogo (1): vbráli dwu páchołkow/ nieznáiomych/ y wyuczyłwzy łch włzytkiego: połyłali łmieniem I.M. páná Wierłszyłá Káłzthellaná Wilełłskiego/ od łednego do drugiego dworzániná/ dáruiąc łm cedułi *Górndworz* S5.

posyłać komu (2): Przetoc połyłam meżá rołłtropnego/ [...] rzemiełłniká mądrego [...]/ then włzytko zrobi cokolwiek krol požáda *BielKron* 77; *WujNT Col* 4 *arg*; á ná tákiego obránego y

wyśląnego mieyńce/ o woći [lege: owo ci] [...]/ coby fię ná iego wyprąwę fkládác mieli/ będą połyłác gofpodarzowi [...] robotników fwyh koleią poftánowioną *GrabPospR* M3.

posyłać k(u) komu (4): *BielKron* 429v; Posyłam tedy ku wm wyrostka swego *ActReg* 68; SPrawy álbo Aktcię Duchownych Prufkich/ máią bydź fądzoné tákowym fpořobem/ iáko bywaią fądzoné fprawy Duchownych innych Koronnych ná Tribunale/ z tym dokłádem/ áby Duchowni Prufcy dwu Deputatów fwyh ku innym Deputatóm Duchownym połyłáli *SarnStat* 865. Cf »posła posyłać«.

posyłać przeciw(ko) komu [= *aby walczyć*] (2): *Leop Ios* 7/2; áby káždy śláhcic/ ktory woynę fłużyć winien/ ná to mieyńce pewną liczbę żołnierzow przeciw nieprzyacielowi połyłál. *ModrzBaz* 119.

posyłać między kogo (1): Prawo było Polfkie/ áby do Niemiec między heretyki dźiatek fwoich nikt nie połyłál. *SkarKaz* 421b.

posyłać na kogo [= *aby walczyć*] (1): Ná Amálechity fługę fwego połyłáiac Iozuego/ pobíl ie podniesieniem ręku fwoich do Bogá. *SkarŻyw* 484.

posyłać na co [= *w jakim celu*] (10): Lácnyć też ieft y ten ráchunek/ ktorego ftárořtowie náfiżywaią: gdy wedle wyroku połyłáią tego co práwo wygrał/ do máiętności tego ktory práwo przegrał/ ná w więzowánie *ModrzBaz* 120v. Cf »anjóła posyłać«, »na naukę posyłać«, »posła posyłać«, »posyłać na posługę«.

posyłać o co (1): abi czy ktore [*wojewoda móldawski*] pořfíla o fsprawyedlywosc nyeczinyly trudnosczy wprzymowanv tego czo bedzie fkazano wedle prawa *LibLeg* 10/121.

posyłać po co [= *w jakim celu*] (1): Kiedy kędy pořlá álbo przewodniká Vrzędnik odpráwuie/ ma go Pánu [...] opowiedzieć: bo może ieden odpráwić wiele rzeczy/ po co dla niewiádomości muři kilku potym połyłác. *GostGosp* 18.

posyłać przez co [= *któřdy*] (2): Ktora [*ziemia*] połyła pořly przez morze/ á w łódkách řithowych po wodách *BibRadz Is* 18/2; *ModrzBaz* 125v.

posyłać czym [= *szlakiem*] (1): dla tego: iż iedné miáftá/ miáfteczká/ y wři będąc ná gořcińcach/ któřemi nam częřto połyłác Komorniki przychodzi/ częřté á gęřté podwody dawáiac/ iuż dáléy wytrwác nie mogli. *SarnStat* 971.

posyłać z czym (1): A Piřarz źiemfki będzie powinien z Aktámi połyłác Podpiřká do Kámiéńcá ná dwie niedźieli przed rokámi. *SarnStat* 741.

posyłać po czym [= *szlakiem*] (1): *BibRadz Is* 18/2 cf *posyłać przez co*.

posyłać dokąd (26): *LibLeg* 10/96v; yeflyby Guřiczky onego řamego do řklyepu thegořch kyedi puřczall pořfílil abo tham odchodźil *LibMal* 1552/167; *Leop Ios* 7/2; In quibus est studium in Graeciam mitto, Któřzi yáką chuć máyą ku vczeniu do Greciey połyłám. *Mqcz* 423c; *RejPos* 175; *RejPosRozpr* c2v; *ModrzBaz* 74v, 105, 120v; *SkarŻyw* 413, 575; *CzechEp* 150; *KlonŻal* A2v; Dimitto – Puřcząm precz, pořselam tam iřfam. *Calep* 325b; *JanNKar* B3v, B4; *SarnStat* 741; *SkarKaz* 421a; y gdybychmy ie [*wybrańców*] koleią ná pogránicze Podolřkie co rok połyłáli/ ták żeby iednego roku z wielkiey Polfki/ drugiego z máley/ trzećiego z W.X.Litewřkiego tám chodźili y fłuźyli/ [...] tedyby [...] *VotSzl* Cv; Pořtánowionego tám [*do Włoch*] połyłác potrzebá, Aby od křiąg, do řtroiów, do zbytkow, y do mařp Nie vdał fię. *CiekPotr* 87. Cf »posła posyłać«, »pořsem posyłać«.

posyłać skąd (5): *Leop Ios* 7/2; Bo zpośrodku Germániey połyłano do Prus Grofy Rzelkie: ktorzi między ludźmi nie łwemi okrutnie á frodze pánowáli. *ModrzBaz* 74v; *JanNKar* B3v. Cf »posła posyłać«.

cum inf (4): *DiarDop* 106; Abrahám obwężuie przylięgą łzługę [!] łwego połyłaiąc go łzukác żony z narodu łwego Izáákowi łynowi łwemu. *BibRadz Gen* 24 arg; oni mężowie ktore połyłal Moizész wyłpiegowác ziemie/ [...] *BudBib Num* 14/36, b3.

Z imiesłowem czynnym terażniejszym, zawierającym przekaz do adresata (4): *LibLeg* 11/66v; poki on [obcy król] ielłcze dáleko ielł/ połyła do niego polly/ prołłac o to co ielł ku pokoiowi. *Leop Luc* 14/32; *BibRadz Is* 18/2; *GórnDworz* S5.

Ze zdaniem dopełnieniowym zawierającym przekaz dla adresata [podmiot zdania podrzędny jest tożsamy z (domyślnym) dopełnieniem dalszym zdania nadrzędnego] [w tym: do kogo (1); aby] (2): polłiscie swe kylka krocż pothim polłilaly, y Thłvmaczow, abi ony poddany waschi ktorzi bily wniewolia wzyeczy bily dobrowolnie wipvczeny *LibLeg* 10/91; gdy Pan thegoż Moizészá połyłal do Fáraóná/ áby lud iego wolno pułcił z Egiptu *RejZwierc* 9v.

Ze zdaniem celowym zawierającym polecenie dla wysłanego [podmiot zdania podrzędny jest tożsamy z dopełnieniem bliższym w zdaniu nadrzędnym; (a)by] (6): *DiarDop* 106; *KuczbKat* 145; *RejZwierc* 69; Atheńczykowie ty ktore połyłali do miałł łobie poddánych/ á trybut dáiających/ áby pilnie opatrzáli y wywiadowali łie co łie w ktorym dzieie/ zwáli Biłkupmi á strożmi. *RejPosRozpr* c2v; On go [służkę] zálię drugi raz y łiodmi połyłal/ By ku morzu onemu/ włzytko ták požíral. *HistHel* C2v; á do thego ielłcze więc killká łlug przed łobą/ ktorzy go záwłze łtrzegli/ połyłal/ áby włzytki kąty y łkrzynki niewiełcie dobrze wymácáli *Phil* P3.

Zwroty: »anioła posyłać« [w tym: do kogo (5), na co (= w jakim celu) (4)] [szyk zmienny] (8): wiełkroć do niego [św. Jana] połyłal ná rozmowy Anyoły łwoie *RejAp* AA3, 2v, 10v; gdy połyłac raczył Anyoły łwoie ná zginienie ono łtrálzliwe miałł Sodomłkich *RejZwierc* 265v, 69; ále tákże był ánioł/ iáko y drudzy ktorych Bog do ludzi połyłal/ á z nimi łie przez nie rozmawiał. *CzechRozm* 49v, 51v; Ale go [Jozefa] P. Bog zásię poćielzył: czwarty raz Anioła do niego połyłaiąc/ y bezpieczeńóć mu obiecuiąc/ y mieyłce dla miełzkánia Názáreth náznácziác. *SkarŻyw* 244.

[»z listy posyłać [do kogo]«: S ktorimi listi poselami do nich dworanina nassego *ListyPol* 1542/264.]

»na naukę posyłać« (1): tám [w Grecji] były łzkoły, tám Akádemię, tám ludzie wieldzy y vczeni, y tám á nie indziéy z kráioł Włóskich, y od Láćinnikół łámych, ktoré ná on czás *Latinos* zwano, dżiatki ná náukę posyłano, iáko teraz od nas do Włóch *JanNKar* B3v.

»(gońca i) posła (a. posłańca) posyłać« [w tym: do kogo (7), dokąd (5), skąd (2), dla czego (1), k komu (1), na co [= w jakim celu] (1), po co (1)] = *legatum mittere PolAnt*, *Modrz*; *legationem mittere Vulg* [szyk zmienny] (17): abi do zadnich łtron polłow nyeodprawyal. any polłilal. any zynich łtron polłow przyymowal. *MetrKor* 46/47; a goncżow y polłow łwoych mi do was bratha łwoyego mnohich nye bedziem polłilaczy *LibLeg* 10/97, 10/91 [2 r.], 149v, 11/64v; *Diar* 22; *Leop Luc* 14/32; *OrzQuin* C4v; *BibRadz Is* 18/2, 57/9; *ModrzBaz* 24; A nie połyłam/ powiáda/ polłow na dyłputacyą y gadanie/ iedno ná przyięćie tego włzytkiego/ co Papielż około wiáry polłánowi. *SkarJedn* 311,

379; że Graeckie woynká fię łciągáią Do Aulidi: w tym wętpić niepotrzebá/ że ci Do nas poydą: ináčzey áni by tu byli Połłow łwych połyłáli/ áni ták łurowie O łwą krzywdę mowili. *KochOdpr* C4v; Aż w tym Pánowie Polłzcy y Węgierłcy połyłáiąc do łiebie z obu łtron częłte połły/ przymierze ná trzy látá [...] połtánowali *StryjKron* 652; *SarnStat* 33.

»posłem [*dokąd*] posyłać« (1): iáko o Kárneádzie/ Krytolaušie y Dyogenešie/ onych zacnych Filozofiech czytamy: ktore Atheniánie w łwych wielkich łprawách/ połłami do Rzimu połyłáli [*Romam miserant legatos*] *ModrzBaz* 130.

»posyłać na posługę [*czyją*]« [*szyk zmienny*] (3): *RejAp* 10v; Więc y Anyoły łwoie łwięte połyła ná połługi wiernych łwoich/ áby ich łtrzegli iáko źrzenice w oku łwoim *RejZwierc* 69; Miał [*św. Romuald*] ten obyczáy: gdy brácią gdzie ná połługę Bołką połyłál/ źegnáiąc ie dawał im chleb/ ábo iábłko/ ábo cokolwiek łwoią ręką przeźegnánego. *SkarŻyw* 575.

»posyłać na sejm(ik)« [*szyk zmienny*] (4): *DiarDop* 106; *Vniuerfitas* Polłka/ połyła Połły łwé ná Seym/ do Króla łwego po łpráwiedliwość/ po obronę/ po pokóy. *OrzQuin* C4v; V Polakow imo Krolá y Pány Radne/ bárzo wiele moźe Sláchecki łtan/ ktory połyła zówždy z káźdego Powiátu Połły ná Seym [*a quo mitti solent ex singulis municipiis certi legati*] *ModrzBaz* 24; Połłá náłźego ná ten tám łéymik nie będzie potrzebá połyłác/ tylko łnłtructiá do Stárołty Ołwięcimłkiego. *SarnStat* 33.

»posyłać w [*której a. czyjej*] sprawie« = *de rebus mittre* *Modrz* [*szyk zmienny*] (2): a tak mi wirozvmielyłmy spyłłanya do nas zlyłtow wałłzich y łpowyefczy połłow wałłzich, ktorešcie połłilaly wthey łprawie do nas *LibLeg* 10/91; *ModrzBaz* 130.

»posyłać do szkoły« (1): iż ktorzi chcą áby dzieci ich ku iákíey sławie z cnoty rołtáney przyłzły/ połyłáią ie ábo do łzkoły [*in ludos literarios mittant*] do dobrych Miłtrzew/ abo do dworow wielkich Pánow *ModrzBaz* 12v.

Przen (8) :

posyłać do kogo (1): á my głófu P. Bogá náłźego do ktorego was połyłamy/ łłuchác będziem *SkarKazSej* 657a.

posyłać dokąd (4): By łto Herodow y łto tyšięcy czártow ná drodze łpráwiedliwołci/ ná tey ná ktorą cię P. Bog połyłál/ záltałilo: nie boy łię *SkarKaz* 519b; POłyłám w twóy dom Muzy/ o Sárołto [!] Zacny/ Którym/ by niezábieźál w drodze kto niebáczny/ Záiędź w drogę z ochotą *OstrEpit* Av. Cf »do piekła posyłać«.

cum inf (1): mamy obaczác z więzyenia Ianá łwięthego/ [...] á połyłác dułzyczkę łwoię/ pyłác łie o moźnołciach Páná łwego *RejPos* 11.

Zwroty: [»uszy posyłać na targ« = *łłuchać, dowiadywać się*: Dáiąc znác/ iż nietylko trzebá pátrzyć ná gładkość bialeygłowy/ ále teź y włzy połyłác ná targ iáka o niey łławá. *PlutBBud* Rv.]

»na wieczne potępienie, do piekła, do naniźszych miełc ziemskich posyłać« [*szyk zmienny*] (2:1:1): *KrowObr* 1v, 146v; Iákoź go teź od zbáwienia y náđzieie odłáđzác/ á do piekła połyłác: gdyź w wierze o męce y wyłługách Chryłtułowych y w dobrej woley czynienia długiey y wielkiey pokuty łchodźi? *SkarKaz* 383a; nie połyłay mię do naniźszych miełc łiemłkich: boł ty Bogiem iełł *LatHar* 140.

β. *Bez dopełnienia bliźszego* (22) :

posyłać do kogo (9): Drugie [tj. po drugie] thesch pośfilalem do v.m. żadayacz y profchacz v.m. abi my vm vczynyl íprawyedlywofcz syednim Comornykiem ymienyem Syenko *LibLeg* 10/123; *RejAp* 190v; *MycPrz* I B4v; Wy połyłaliście do Ioháná/ y poświadczył prawdzie. *BudNT Ioann* 5/33; *PudłFr* 67. Cf *Ze zdaniem dopełnieniowym*; »z listy posyłać«.

posyłać k komu (1): Niektorzy też zksiążat Azyiłkich będąc mu przyiaćioły/ połyłaiąc kniemu prośili/ áby fie nie vkázowál do theátru. *BudNT Act* 19/31.

posyłać o co (1): a odom íyordanem zyeczyem Íłkrziczkiego o fkarb nasz czo yeft v nych [...] pośfilalem do v.km. abiscie my vczynily sprawiedlywosczi abi my íye wroczył skarb *LibLeg* 11/47v.

posyłać po kogo, po co (7): *RejPos* 157v; [*Bóg mówi*:] Po was poślałem do Egiptu/ ábo wyprowadziłem was z Egiptu. [...] A oni/ iefli wedle ćiała chćielibyśmy to rozumieć nigdy w Egiptcie nie byli/ áni po nie Bog połyłał: ále zász według duchownego rozumienia byli/ y Bog ie też z ítámąd wywiódł. *CzechRozm* 144; *BudNT Act* 24/26; zrozumiał ífz nocy tey/ ktorey był Iulianus wyłány/ Papieřz był záltráfzony widzeniem/ o to/ ífz po onego człeká świętego połyłał. *SkarŻyw* 212, 212; *PudłFr* 67; Korneliusz Setnik z rořkazánia ánielřkiego połyła po Piotrá. *WujNT Act* 10 arg.

posyłać dokąd (7): *RejPos* 239; Połyłáy przeto do Ioppy/ á przyřow Symoná/ którego zowá Piotrem. *BudNT Act* 10/33[32]; *PudłFr* 67; *PapřUp* I4; *SarnStat* 1225. Cf »z obedyjencyją do Rzymu posyłać«.

posyłać skąd (1): Chćiwość tu panowánia práwie wřzyscy maią/ A tak z rozlicznych krajow do nas pośiláią. *MycPrz* I C.

Ze zdaniem dopełnieniowym zawierającym przekaz dla adresata [podmiot zdania podrzędnego jest tożsamy z dopełnieniem dalszym zdania nadrzędne; do kogo aby] (3): *LibLeg* 11/47; Połyła do Ieremiařzá áby fię modlił zá nim. *BibRadz Ier* 37 arg; *SkarJedn* 328.

[*Ze zdaniem referującym treść przekazu*: Aby je bracia księgami a traktatami braterskimi ratowali a posyłali, iż je chcą pieniędzmi płacić *AktaSynod* I 45.]

W połączeniu z imiesłowem czynnym terażniejszym zawierającym przekaz do adresata (5): *LibLeg* 10/123; Krol themu nie wierzy y połyła dowiáduiác fię iefliby ták było. *BibRadz 2.Reg* 7 arg; iż iuż opuściwřzy tákie przeźrzáne/ y tákie powołáne miłońniki íwoie/ połyła ná vlíce y ná drogi/ opowiedáiąc tho ták złym iáko y dobrym *RejPos* 239; Iego ćiało do Antyochiey przenieřone było. Po ktore gdy Leo Cefarz połyłał/ żadáiąc Anthyochiánow áby ie do Cárogradu przenieř dopuśćili żadną miárą tego vczynić niechćieli *SkarŻyw* 31; *PapřUp* I4.

Zwroty: »[do kogo] z listy posyłać« (1): Tenze do deputatow z lífti pośelal na tribunali zalecaiac íprawi íwoich *PapřUp* I4.

»z obedyjencyją do Rzymu posyłać« = *uznawać zwierzchność papieża* (2): co fię tych nářznych czáfow pokazáło/ gdy wiele Krolow/ y Książat obaczywřzy fię/ iuż więcey przed tą ítolicą nie vpadáią/ y do Rzy^{mv} z obedyjencyą nie połyłaią *NiemObr* 164, 42.

»na posługę posyłać« (1): *SarnStat* 1225 cf *Szereg*.

Szereg: »posyłać abo zlecać« (1): ták wáruiemy mu [*hetmanowi Zamojskiemu*] to mocą ninieyřzég vchwały/ [...] że coby w téy ípráwie/ przez fię/ ábo przez kogo gđzie ná posługę R.P. połyłaiąc/

ábo zlecaíac vczynií: [...] że to wżyřko nie może być ni od kogo w wátpliwóř [...] przywodzono *SarnStat* 1225.

a. *Wysyłać na pełnienie misji religijnej (133)* :

α. *Z dopełnieniem bliższym [kogo] (124)* : Iako mie posłál ocietz/ tako ij iá posylám was. *OpecŻyw* [170]; *KrowObr* 5v, 16; *BibRadz Ioann* 13/20; Bog íeřt który połyła was w Kryřtufie/ y dał zádátek Duchá. *GrzegRóżn* M2; Ociec łam łtworzyciel/ łam połyła Syná/ rořkázuie mu/ íeřt mu Bogiem. *SarnUzn* A4v; ábyř łie pilnie łtrzeęł á nigdy nie wierzył tákim Prorokom/ którzy tobie będą powiedáć wymyřły łwe/ ktore nie pořzły z vřt Páńřkich: powiedáiac ízem ich nigdy nie połyłáł/ á oni łami bieęáiac/ á iam im tego nie rořkazał/ á oni przedłię powiedáiac. *RejPos* 189v, 117v; Acžkolwiek łam Zbáwiciel křtałt nieiáki pomázania tego pokazał/ kiedy Zwolenniki łwoie po dwu przed łobá połyłá. *KuczbKat* 230; *BudBib Ier* 25/4, 29/19; *CzechRozm* 17, 32, 33, 236; *SkarJedn* 77; Z tego łię wielce rádowałá/ ířz iuřz rychło Duch S. kořćioł łwoy obdárzyć miał/ połyłáiac robotniki łwe/ którzy [...] řwiát po wielkiey częřći/ do łepřzego żywotá ořwiećić mieli. *SkarŻyw* 583, [407]; *MWilkHist* L; *CzechEp* 181 [3 r.], 214; *ReszPrz* 102; *ArtKanc* N15; *WujNT* 39, *Luc* 22/35, *Ioann* 20/21, s. 428; Iáko mię/ práwi/ Oćiec pořłał/ [...] ták ia gdym iuř ná niewidome moię kroleřtvo pořzedł/ [...] połyłám was y ná łwym mieyřcu łtáwię. Co y wy tákże vczynicie/ inne po łobie połyłáiac *SkarKaz* 206a, 203a, 205b, 240a, 516a.

posyłać do kogo (31): Synu człowieczy iá ćiebie pořlyłám do łynow Izráelřkich do národow zbieęlcow/ ktore odstápiłi o demnie [!] *Leop Ez* 2/3, *Ez* 2 arg, 3/5; *BibRadz Ier* 25/15; *RejAp* 166v; *RejPos* 123; Połyłám cie do pogánów/ ábyř otworzył ich oczy *RejPosRozpr* b3v; *BudNT Act* 26/17; Połyłamy do was męże/ znamilřzemi nářzemi/ Bárnábá y Páwłem/ z ludźmi którzy wydáli żywot łwoy zá imię Pána nářzego Iezuła Chryřtułá. *SkarŻyw* 537, 517; *WujNT Act* 26/17. Cf »posyłać apostoły«, »posyłać pořła«, »posyłać proroka«. [Cf teř znac. 1.a. »posyłać na sejm(ik)« *SarnStat* 33.]

posyłać od kogo [„od siebie”] (1): tedy im napřzod to przypomina: iáko gdy ich przedtym od łiebie połyłáł/ bes ćieleřnego iákiego/ w pieniádze/ żywnóř/ y obronę zwierzchowná/ opářżenia: że im przedłię ni ná czym nie łchodźiło. *CzechRozm* 237.

posyłać komu (3): Ráczże nam Sługi tákie połyłáć/ á słowem łwoim ich powoływáć/ którzyby twoiey chwały łzukáli/ o pożytki łwe nie dbáli. *ArtKanc* K16v. Cf »posyłać proroka«.

posyłać ku czemu [= w jakim celu] (2): do których [poganów] ćię ia teraz połyłám: ku otworzeniu oczu ich y náwroceniu z ćiemnořci do řwiátłóřci/ á z mocy łzátáńřkiey do Bogá *WujNT Act* 26/17. Cf »posyłać anjoła«.

posyłać na co [= w jakim celu] (5): Kogo Bog łam bez ludzi ná kazanie połyłá/ cudá mu wrękę dáie. *SkarŻyw* 213 marg, 517, 536 marg. Cf »posyłać apostoły«, »posyłać proroka«.

posyłać przez kogo (4): *SkarŻyw* 213, 536 marg; íeřli cudow nie máiac: tedy połyłanie łwoie od Bogá wywieřć winni/ ířz ie P. Bog ábo przez ludźie y vrząd łwoy kořćielny/ ábo łam przez łię bez ludzi połyłá. Íeřli rzeká/ Bog przez ludźie nas połyłá: Niechże od łtářřzych kořćielnych tych którzy idá od Apořtołow y od tych co cudá czynili/ łiřty y řwiádeřtwá vkažá. *SkarKaz* 418a.

posyłać z czym (1): który [Chryřtus] połyłáiac vcźnie łwoie z Ewánieliá nie řwiecká/ áni ćieleřná mocá/ ále duchowná ich vzbroić raczył *NiemObr* 14.

posyłać dokąd (8): *RejPos* 125 *cf W połączeniu szeregowym. Cf* »posyłać apostoły«, »posyłać posła«, »posyłać na świat«, *W przen.*

cum inf (2): A Bog wedle obietnic swoich da wdzięczność w twarzy jego/ iako dawał onym Prorokom które także posyłał wspominać frogie krole ony s sprofnych występów ich. *RejZwierc* 43; *BudNT Act* 26/17.

Ze zdaniem celowym zawierającym polecenie dla wysłanego [podmiot zdania podrzędnego jest zwykle tożsamy z dopełnieniem bliższym w zdaniu nadrzędnym; zawsze: aby] (8): posyłał Pan Bog Ezechiela do ludu/ aby go odwoził ode złego *Leop Ez* 2 *arg*; *RejAp* 166v; *WujJudConf* 87; *RejPosRozpr* b3v; Oto ia posyłał anioła przed tobą/ aby cię strzegł w drodze *CzechRozm* 55v, 58; Przetoż Pan posyłał Apoštoły aby nauczali wszystkie narody/ rozkazał im ponurzać [errata zmienia: ponurzać] ie w imię oycá y syná y ducha świętego *CzechEp* 248; *WujNT Matth* 28 *arg*.

W połączeniu szeregowym (1): poruczył ją [owczarnię] a zwierzyć się im raczył pasterzom a namiastkom swoim/ które on tu posyłał/ przeglądać/ y obierać sobie raczy *RejPos* 125.

W porównaniu (bibl.) (7): Oto ia was posyłał jako owce wposródku wilków *MurzNT Matth* 10/16; Oto ia was posyłał jako owce wposródku wilków *KrowObr* 237v; *BibRadz Matth* 10/16; Idźcież/ oto ia posyłał was jako ignięta wposród wilków. *BudNT Luc* 10/3; *CzechEp* 98; Idźcież: oto ia was posyłał jako bórki między wilki. *WujNT Luc* 10/3, *Matth* 10/16.

Zwroty: »posyłać anioła (a. maleachima)« [w tym: ku czemu (= w jakim celu) (1)] = mittere angelum Vulg, PolAnt (10): *Leop Mar* 1/2; Wtym widzeniu chciał okazać Pan Micheaszowi/ iako się sprawuie kiedy posyłał Anioły swe tak złe iako y dobre/ ku wypełnieniu wolei swojej. *BibRadz I* 201b *marg*; *RejPos* 13; *BudBib Mal* 3/1; Oto ia posyłał Málachimá moiego to jest/ anioła albo ródzcy po nálezmu posła. aby wmiotł drogę przedemną *CzechRozm* 58, 55v; *LatHar* 684; *WujNT Matth* 11/10, *Mar* 1/2, *Luc* 7/27.

»posyłać apostoły« [w tym: do kogo (1), na co (= w jakim celu) (1), dokąd (1)] = *mittere apostolum Vulg* [szyk zmienny] (6): *RejPos* 239; *WujJudConf* 87; *CzechEp* 248; Posyłał dwunastu Apoštołów na kazanie. *WujNT przedm* 35, *Luc* 9 *arg*, *Ioann* 13/16.

»posyłać posła (a. posłańca)« [w tym: do kogo (9), dokąd (1)] = *mittere angelum a. apostolum PolAnt, Vulg; nuntium mittere Vulg* [szyk zmienny] (23): Y któż ślepy iedno sługá moy? A głuchy/ iedno do ktoregom posły moię posyłał? *Leop Is* 42/19, 2.*Par* 36/15; *BibRadz Ioann* 13/16; *RejPos* 8v, 119, 204v, 239 [2 r.], 321; *BudNT Matth* 11/10, *Mar* 1/2; *CzechRozm* 58, 168, 256v; Posłańiec ma być wierny tym którzy go posyłał. *SkarJedn* d8v; w ktorej [niewoli duchownej] też niemiał Bog opuszcząć ludu swego/ ale też miał do niego posły swe posyłać y przez nie ich też ku pokáianiu głośno pobudzać. *CzechEp* 153, 264, 301; *WujNT Matth* 11/10, *Mar* 1/2, *Luc* 7/27, *Ioann* 13/16; *SkarKazSej* 706a.

»posyłać proroka(-i)« [w tym: do kogo (13), komu (2), k(u) komu (2), na co (= w jakim celu) (1)] = *mittere prophetas PolAnt, Vulg; mittere in manu prophetarum a. per manum nuntiorum Vulg* [szyk zmienny] (23): *KrowObr* 5v; *Leop 4.Reg* 17/13, 2.*Par* 36/15; *BibRadz Ier* 7/25; Oto ia wam posyłał Proroká pierwey niżli przydzie wielki a straszliwy dzień Pański *BielKron* 467v; *OrzQuin* Z3v [2 r.]; Abowiem co już był więcej miał uczynić miałtu onemu/ a iaką większą łalkę nad nim okazać miał/

połyłając do niego wstąpiwicznie Proroki na wystrzeżenie iego? *RejPos* 196v, 239 [2 r.], 321; *RejZwierc* 43; *BudBib Ier* 25/4, 4.*Esdr* 1/32, *Matth* 23/34; Iesli to może być Iozemu przyczytano/ ábo też y inżym wżyftkim Prorokom/ ktore Bog do ludu swego Izráelkiego połył *CzechRozm* 105, 170v; *CzechEp* 123; Ale Pan Bog wżechmocny z miłosierdzia swego/ iuz wiecey nie chćiał widzieć vpadku ludzkiego/ przetoż ieszcze z początku Proroki połył/ przez ktore ludu swemu zbawienie oznaymiał. *ArtKanc* N14v, E13v; *WujNT Matth* 23/34; Krol Ioás poki był pod sprawą Kápłaná dawney wiary Ioiady/ we wżem sie pobożnie sprawował/ Bogu sie podobał/ y fortunnie pánował: Skoro sie iął sweywoli/ á zátym złey wiary/ mowi piśmo iż Pan Bog połył Proroki/ hámuiąc go z tego. *PowodPr* 29; *SkarKaz* 517b.

»posyłać w sprawach swoich« (1): gdyż też tho był then Pan pirwey okazał ná Moizefzu/ ná Iohelu/ ná Ieremiafzu/ y ná inżych wiele/ co sie połył w sprawach swoich *RejPos* 283v.

»posyłać na (wszy(s)tek) świat« (4): *RejAp* BB3 *marg*; Iż Pan náłz Iezus Kriftus/ [...] połyłając ná świat zwolenniki swoie/ [...] ták im powiedzyeć raczył [...]: Iż idźciefz moi mili bráćifzkowie po wżytkiemu światu/ á powiedaycie Ewanyelią *RejPos* 302v; *WujJudConf* 87; [*Kościół*] iáko zawnždy przed tym/ ták y teraz połyła káznodzieie ná wżytek świat *WujNT* 393.

Szereg: »obierać (a. wybierać) i posyłać« (2): *KrowObr* 5v; Siedmdzieśiát vczniow obiera y połyła. *WujNT Luc* 10 *arg.* [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

W przem (2) : Ale słuchay [...] / iáko thu Pan vczy wierne ry bitwy swoie/ ktore tu połył y zawnždy połył być w tey łodce swoiey ná to márne morze: Iż idźcie w imię moje ná głębokości/ á rozrzucaycie ty liatki swoie. *RejPos* 176v.

β. *Bez dopełnienia bliższego* (9) : Izałz niewiesz że to wyłłfzy iest y wiecey władnie/ ktory połyła/ á niłli ten ktorego połył. *KrowObr* 16; *Kościół* póspolicie via ordinaria połyła *SkarŻyw* 213; A to też wedle Chriftufá Páná/ wietłzy iest ktory połyła y ktoremu służy/ iáko Pánu siedzącemu/ na iego rofkazanie/ niż ten ktory półłány od niego bywa y służy mu. *CzechEp* 181.

posyłać do kogo (3): *KrowObr* 5v; Bo dał półłá pewnego/ ábowiem Anyoła/ á ieszcze pewnieyżzego co do niego połyła/ bo Páná náłzego Iezufá Kriftufá. *RejAp* 196. *Cf Zwrot*.

Zwrot: »posyłać [do kogo] przez ręce posłańcow« (1): Połył Pan Bog Oycow ich/ do nich przez ręce ábo sprawę półłáncow swoich (to iest káznodzieiow) *PowodPr* 11.

αα. *Wyświęcać duchownego, mianować na funkcję kościelną* (3) : Sámi nie będąc półłáni/ połył być nie mogą/ lámi żadney mocy duchowney ná to nie wżiáwłzy: dáć nikomu nie mogą/ czego nie máią/ y nigdy mieć nie mogli. (*marg*) Niepółłány połył być nie może. (–) *SkarKaz* 206a, 206a.

b. *Umieszczać na stanowisku [kogo]* (1) : Zem się był zpuscił ná Pana Podlaskiego, y nieposyłałem nikogo swego iako drudzyvczynili, coswych nasadzali y do Komory, y gdzie indzie *ActReg* 131.

c. *Rzucać do walki [kogo]* (2) : *BielSpr* 12 *cf Zwrot*.

Zwrot: »posyłać ku potrzebie« (1): Iesli [*Rzymianie*] wielkiego ludu potrzebowali/ tedy dwie Legie á nawięcey trzy przeciw nieprzyziacielom słyłi/ bo oni tho zá wielką szkodę mieli/ wielki lud połył być nie ćwicżony ku potrzebie/ woleli trechę [!] á sprawnego połył być. *BielSpr* 12.

2. *Przekazywać przez wysłannika; mittere Vulg, PolAnt, Modrz* (94) :

a. *O rzeczach i słowach* (92) :

α. Z dopełnieniem bliższym [w tym: co (87)] (91) : *CzechRozm* 33; [o papieżu:] owłzem nád Cefarzmi/ nád Krolmi/ nád Książęty/ także nád miášty/ páńtwy/ y kráinami pánowác/ [...] hárdzie y zuchwále mándaty ábo były pošyłać y zuchwále z pogroźką rofkázowác á co może być inźzego/ iedno naprzod ze wšytkich [...] ſzydźić? *CzechEp* 334; *ActReg* 60; y owłzem łam Pan Bóg głos táki ludzki pošyłać raczy/ którym Wálzē Kró: M. ná tę wojnę ſpráwiedliwą/ vczciwą/ y potrzebną wyzywa *OrzJan* 118.

posyłać czego (4): Wielki Kniáz Mołkiewski/ etć. Zygmuncie podle okázuie tobie łáskę ſwoię/ pošyłać chlebá s ſwego ſtoła *BielKron* 435; *BudBib Gen* 43/34; Y pocznie mu iego Ociec/ z ſtołu ſwego potraw pošyłać *SkarŻyw* 135; *GostGosp* 46.

posyłać do kogo (18): *RejZwierc* 5; Przeto iż nie ſłucháli ſłow moich/ mowi Iehowá/ ktore pošyłałem do nich przez ſługi moię proroki *BudBib Ier* 29/19, *Gen* 43/34; *SkarJedn* D3v; Náciełzywſzy naprzod wšy domowe ſwych pánow/ Pošyłał teſz [*Jan Kochanowski*] nowe Płálmy do inźzych ziemiánow. *KlonŻal* A2; *ActReg* 144; *SarnStat* 33; Przetoſz kościoł ſ. nigdy bez niego [*Chrystusa*] y imieniá iego żadney modlitwy pošyłać do Bogá nie ſmie *SkarKaz* 609a. Cf *Ze zdaniem celowym*; »list(y) pošyłać«, »upominki pošyłać«.

posyłać komu, czemu (35): *BielŻyw* 113, 151 [2 r.]; iż w thy dni/ pomſćili ſie ſydowie nád ſwemi nieprzyacióły/ á płáč y ſmętek/ obroćili ſie w radość y w wćiechę/ áżeby ty dni były god y weſela/ áżeby ieden drugiemu w nie pošyłałi część ſwych potraw/ á vboſzłſzym áby podarzá iákie dávali. *Leop Esth* 9/22; *BielKron* 124 [2 r.], 435; Oto ia pošyłam wam zboſze/ y mołzcſz/ y oliwę/ że ſię náłyćicie *BudBib Ioel* 2/19, *2.Par* 2/3; To co by ſię wſtnie mowić mogło: to w tym piłaniu wálzey Kx.M. pošyłam: profzác/ ábyſ przeczytác y vwaſzyć raczył *SkarJedn* A5, 108; Ktorych [ſwiętych] piłmá kościoł podziſ dzień ma/ y one czyta [...]. Toſz po wšytkim ſwiećie kościoły czyniły y iedni drugim pošyłałi *SkarŻyw* A5v, 71, 126; *CzechEp ktv*; Iuſ temu killká Iármárkow Fránckfordſkich minęło/ iáko mi pošyłaia Regęſtr kłiág nowych *ReszPrz* 67, 31; *ActReg* 47, 60, 114, 140, 143; Teſz [*Ortografię*] potym po ſwym do domu odieſdſie [*Lukasz Górnicki*] ná piłmie poſłał: nápiſawſzy tē ſłowá do mnie w liſćie ſwoim: [...] Teraz ielſcce pošyłam W.M. ſwe obiecádllo/ ielſi co do pŕeđſiewſzięćia W.M. pomoc moſze. *JanNKarGórn* D4. Cf *Ze zdaniem celowym*; »list(y) pošyłać«, »ſwiatu pošyłać«, »upominki pošyłać«.

posyłać k(u) komu (2): Słyſz próſby moie/ które w káždéy dobie Pošyła człowiek ſáloſny ku tobie *KochPs* 39. Cf »upominki pošyłać«.

posyłać między kogo (1): gdyż IchM tak pilno w tym ſolicytować je [poſłów] nie przestawają, aby na tym przestawali, co IchM między nie pošyłać. *Diar* 55.

posyłać na co [= w jakim celu] (1): Do miałt ná tárſi ſyťá pošyłać/ wedle potrzeby. *GostGosp* 46.

posyłać przez kogo, przez co (6): Serćá ſwe zátwárdſili iáko Adámanthyn/ iżby nie ſłucháli zakonu y ſłow/ kthore Pan zaſtępow pošyłał przez Duchá ſwoiego/ y przez poſługę dawnych ſwych Prorokow *BibRadz Zach* 7/12; *BudBib Prov* 26/6, *Ier* 29/19. Cf »list(y) pošyłać«, »poſelstwo pošyłać«, »ſwiatu pošyłać«.

posyłać za co [= jako co] (1): Dáley powieda Pan: Iſz tácy miełzcſzanie po włzem ſwiátu będą ſie s tego rádownác y vpominki ſobie zá nowiny tákie pošyłać *RejAp* 93v.

posyłać czym [= *szlakiem*] (1): ma brath nasz knam thy wżiczkye vpominky fvkna y zlothe na dzyen fwyethego Ierzego wyefnego pofilacz wodną drogą *LibLeg* 10/97.

posyłać dokąd (7): tedi mi takowego chczem gardłem karacz a czeladz y wżelakie rzeczy v nich odyawłchi kv panftwam wałchim nazad poffilacz. *LibLeg* 10/98; *SkarJedn* 210; *GórnRozm* M; *ActReg* 185; *GostGosp* 46; ták iżby y Annaty/ ktore przed tym do Rzymu dawáli/ y ty pieniądze ktore zá fakry támże pošyłaia/ do tego fkárbu Rzeczypołp: oddawáne były *VotSzl* Dv. *Cf posyłać skąd dokąd*.

posyłać skąd dokąd (1): zboża z Alexándryey do Cárogradu pošyłać zákázuie *SkarŻyw* 389.

Ze zdaniem celowym zawierającym przekaz dla adresata dotyczący rzeczy wysłanej [w tym: do kogo (1), komu (1); aby] (2): Bo y z tych kłiąg/ ktorych wam nie máło ná tym to roziezdnym pošyłam/ áby były w niebytności moiey ftrażą y podporą ftáteczności wáfzey/ będziecie fię mogli łácno doczytác tego wżyftkiego/ co fię tu krotko powiedziało *ReszPrz* 103; Bo iáko gdy do Akádemiey pošyłaia artykuły iákie podeyrzáne áby ie exáminowano: tedy nie wżytkim ktorzy łą w Akádemiey należy ie exáminowác *WujNT* 825.

Zwroty: »list(y) (a. aftografa listow) posyłać« [w tym: do kogo (7), komu (4), przez kogo (1)] = epistulas (a. epistolas) mittere Vulg, PolAnt [szyk zmienny] (16): pan nasch ye⁸⁰ M. na przyasn yemv pofila lyfti a on tak takyemv panv odpyłfvye. *LibLeg* 11/60v, 9v; Iłch prze krzywđą kthora fzią od Iana Rozbiczykego mynyel myecz, Lifty odpowyedne koronye polłkiey poffilal *LibMal* 1547/134; *Leop* 2.*Esdr* 6/17; *BibRadz* 2.*Esdr* 6/19; *BudBib* 2.*Esdr* 6/19; Lifty pod imiony Apoftolow Heretykowie do Zborow pošyłaia. *BudNT* b8v marg, b8v; *ModrzBaz* 107; *SkarŻyw* 58, 90; nie radził mu Pan Marszałek tych listow kazac pošyłać, iako nieprawdziwych. *ActReg* 94, 182; *LatHar* 326; y tym ofobliwie [*Azja*] w piłmie S. vcczoná/ iż przez Ianá S. Ewángeliłtę Duch Boży do siedmi Bifkupow iey ofobne lifty y Proroctwá pošyłał. *PowodPr* 31; Iáko Lábęc żáłołnie fpiewa vmiráiać/ Ták ia też oftátecznie ten liłt pošyłaiać. *PudłDydo* A4v.

»[przez kogo] poselstwo pošyłać« (1): Thu iuż dáley iáko y w inych liłciech Pan wfpominác raczy/ kto mowi á do kogo mowi/ y przez kogo to pofelłstwo pošyłać raczy. *RejAp* 24.

»posyłać przez rękę, w rękę« (1:1): Obćina nogi/ krzywđę pije/ kto pošyła rzeczy przez głupiego [*qui mittit verba per manum stulti*]. (marg) wł: przez rękę/ albo wręce. rć. (-) *BudBib* *Prov* 26/6.

»[przez kogo] światu pošyłać« (1): TO żáłobliwe vciążenie Páná náłzego dzyáło fie iuż po oftháteczney wieczery iego/ gdy iuż práwie dokończywał wżytkiego/ á práwie w oftátnich rołpráwach ze zwolenniki swoimi/ kthore przez nie fwiátu pošyłać raczył/ gruntował á pieczętował tę wolą á poftánowienie fwięte swoje. *RejPos* 333v.

»upominki, dary pošyłać« [w tym: komu (6), do kogo (2), k komu (1)] [szyk zmienny] (5:4): *LibLeg* 10/97; rzetzelz/ iż nas łtey przyłięgi dla tego wypułtza/ iż mu káżdego roku dary y pieniądze pošyłamy? *KrowObr* 132; A miełzkáiaćy ná ziemi będą fie s thego rádowác y wełelić/ y dary łobie zobopolnie będą pošyłać *RejAp* 92, 93v, 94; Lecz iedná łtroná záwołála/ iłz to fię nie godzi/ ták złemu y niezbożnemu tákie dary Bołkie pošyłać. *SkarŻyw* 30, 126, 150; Częłto do mnie więc inłzé dary pošyłały/ Bych im był przyiácielem/ o to mocno trwály *PudłFr* 32.

Przen (17) : a gdyby się owoc pokázál on że to człowiek natychmiáłł sierp zapułzczá (marg) pošyła (-)/ iże iuż żniwo przyłzł. *MurzNT* *Mar* 4/29; A wđdam tu kłiądz POWODOWSKI zacny y

vczony/ Ia nie mogę rzec inaczey/ zły iezdziec z tey łtrony: Przetoż mu oto BESTYA nagłowek y wodze Do wędziłła tu połyła/ by nie hałał w drodze *CzechEp ktv*; Wynoś w czas z nagłego ognia światá tego co możelz/ á połyłay przed łobá/ gdzie to tám naydziełz/ gdy przez ręce vbogich pošlełz. *SkarKaz 7b*.

posyłać do czego (2): Takieź wątroba zoładek zagzewa [!], á wilgoć z patrawy [!] w fię ciągnie, którą w łobie zwarzywłzy do łercza połyła *GlabGad Ev*. Cf *posyłać do czego czym*.

posyłać do czego czym (1): Ieden [*urząd nerek*] ielł wyciągáć wilgotnoć wodná z ielit pod zoładkiem leżácych, którą potim pošiláią do męcchierza [!] żyłkami nie ktoremi *GlabGad Fv*.

posyłać komu (1): Krol Polski Władzislaw/ pošalł [...] zbożá y wšelkiey żywnoći Witulłhowi [...]. Ale tho Prulki Miłtrz Vlryk pobralł mowiáć: iż to zbroie pošiláią pogánom przeciw nam krześcijánom *BielKron 383*.

a) *Być krajem pochodzenia jakiegoś produktu, dostarczać* (11) : Káltoreum álbo Mułzkum pošyła kráiná Pego. *BielKron 454v, 454v, 455 [6 r.]*.

posyłać komu (2): Ziól/ kámienia/ drzew/ krułzców/ y rzeczy do lékarłtw/ które nam álbo Indije pošyłáią/ álbo tu domówé polá rodzá/ przezwiłká/ j włałnoći tak vmié/ iż między námi [...] o takiego trudno *Oczko A3v*; Ale dam kádziłdo wonné/ Które nam kráie poštronné Pošyłáią *KochFr 97*.

posyłać dokąd (1): Meluzá dálłza pošyła thez do Kálekutu Mułzkatowe orzechy/ Máłtyx/ y ine rzeczy. *BielKron 454v*.

β. *Bez dopełnienia bliższego [komu na co dokąd]* (1) : poniewáz y do Thełłáloniki/ raz y drugi pošyłáliście mi ná potrzeby. *WujNT Philipp 4/16*.

b. *O ludziach: doprowadzać, dostawiać [kogo]* (2) :

posyłać komu (1): Skádeś záś przed wšyłłkiemi iák w tańcu rey wiodáć/ Pod Wielkiés Luki przyłzedłł namniéy łye nie boiáć. Ná každy dzień żwierzyná Królá obfýłáiąć/ Swiézégo Mołkalá mu w łykách pošyłáiąć. *KochJez B*.

posyłać dokąd (1): y łpráwowałł kołcioły w Azyey: gdy Domicyan zábijáć Chrzełciány y przedniéyłze do Rzymu zwiáżáne [!] pošyłáć rołkazał. *SkarŻyw [407]*.

3. *Zsyłać, dawać (o Bogu i naturze); mittere* *PolAnt, Vulg [kogo, co]* (28) : *WujJud B2v*; Mowi *fol. 405*. á to z Thomálzá ł. Theologá: iż okazánie duchá ł. nie nalezáło oycom łtárego łełtámentu/ przeto iż pierwey miał być okazány łyn/ który okázuié y widomie pošyła duchá ł. *CzechEp 184; WujNT 369*.

posyłać do czego (3): to ielł gdi pan Bog komu chce taiemnicę nieiaká obiawić tedi pošila ducha zewnětrznego do wřzu łpiáce^{go} albo teź do oczu *GlabGad L7; RejAp 1v*; Pierwey Pan Bog do łercá łáłkę łwá pošyła. *SkarKaz 347b marg*.

posyłać komu (8): Iż tełz Duchá łwiéłtego pošielłzycielá/ y Duchá prawdy/ zwolennikom łwoim pošlał y dziłł niewidomie pošyła *KrowObr 50; RejAp AA7, 2*; Ktory to pan Bog/ niekiedy pošyła łortunę cnotliwym/ áby ye z niebelłpieczeńłtwá wyrwálá: á drugdy thez pošyła niełzczéłłcie/ áby w dobrým bycie człowiek nie záłnáł *GórnDworz Hh6v; WujJud 2v; CzechRozm 20v*; w ktorey [*czystoći cielesnej*] go pošiláiąć Pan Bog/ niebelłkiey mu pošiechy y towarzyłłwo panienek łwiéłtych/ ktore w niebie z Chryłtułem kroluiá dziewic onych/ ktorym fię on w modłitwie zálecał/ pošyłáć mu raczyłł. *SkarŻyw 371; ArtKanc G12v*.

posyłać k(u) czemu [= w jakim celu] (3): *RejAp* 2v; *CzechEp* 162; Ktojemu wżycy śpiewaymy/ mowiąc zgodnie Alleluia/ wżycy mu chwałę wzdawaymy/ á o to go żądaymy. Aby nam Duchá świętego/ połyłał k wćielzeniu *ArtKanc* G12v.

posyłać między kogo (1): Będąc pić z niego y záchácząc fię będą/ y pozáleią dla mieczá kthory połyłał między nie. *BibRadz Ier* 25/16.

posyłać na kogo, na co (4): Pan Bog ná nas połyła/ przez nie [*wrogów wewnętrznych*] fwoy bicż frogi/ Przeto wżycy ćirpimy/ rozmaíte trwogi. *BielSat* G [*idem*] *BielSen* 14; *WujNT Luc* 24/49; Aliści bez wżelkiego karánia zořtály [...] czáry/ guřlá/ [...] y inřze přoty/ y řprořności/ których iuż Bog ćierpieć dáley niemogąc/ rękę pogáńfká ná nas połyła. *PowodPr* 24.

posyłać na co [= w jakim celu] (1): Oto ma być [*Bóg na ziemi*] mocá swoią/ [...] á dziwná řpráwá táiemną Duchá świętego/ ktego on tu wřtáwicznie swoim wiernym ná wřpomożenie á ná podpárcie wiáry ich/ [...] tu im połyłać raczy. *RejAp* 2.

posyłać przez kogo, przez co (3): *BielSat* G; *BielSen* 14; Tę łáfkę połyła więc P. Bog ábo przez kazánie y řluchánie řłowá Bożego: ábo przez iákie náchnienia/ y przygody/ y dobre iákie řpořobne czáry/ y przyczyny *SkarKaz* 347b.

posyłać dokąd (6): *RejAp* 2 *cf* *posyłać na co*. *Cf* »posyłać na świat«.

posyłać skąd (1): *CzechEp* 162 *cf* *W* *przen*.

Zwroty: »posyłać dary« (1): *SkarKaz* 245b *cf* »posyłać z nieba«.

»posyłać z nieba« (1): Ták też nář Iozeph Pan Iezus [...] zářiadł ná práwicy v Oycá/ áby/ iáko mowi Apořtoł/ wřtáwiał fię zá námi/ á iednáł nam y połyłał dáry y pomocy wřelákie z niebá ná tę drogę/ y do tego kroleřtwá swoiego/ do ktego nas zá řobá wzywa. *SkarKaz* 245b.

»w serca posyłać« (1): [*Bóg*] řwiatłość w řercá ludzkie połyła/ áby řprořność Czártowřká obaczřli á nie řluzřli dáley řtworzeniu/ ále řtworzyćielowi. *SkarŻyw* 75.

»posyłać (tu) na świat, na szerokość ziemie« [*szyk zmienny*] (4:1): A iř tho Pan záwřdy obiecowác raczył wiernym swoim iř im miał połyłać ná řwiát Duchá řwego świętego *RejAp* AA7v; y przezć Pan řrogořci swoie połyłać raczy ná řzyrokość ziemie/ y kogo imi karze *RejAp* 128v, 2v; *GórnDworz* H8v; *RejPos* 336v.

Przen (1) : A potym proři/ áby y ná potym toż czynił. Niebá řwego náchyláiąc/ y rękę swoię ku wykupieniu iego zwyżoka połyłáiąc. *CzechEp* 162.

4. *Dedykować [co] (21)* : A iřeř W.K.M. y Křiędzá Mácieiowřkiego wyřokich cznot/ y Dworzan řwych kthore thu wřpominam godności był dobrze řwiádom/ [...] połyłał W.K.M. moiemu miłostíwemu pánu ná piřmie the rozmowy/ á połyłał thák iáko nie Orzechowřkiego złotym/ ále moim ołowiánym piorem/ wypifáne być mogły. *GórnDworz* A3; *KochWrJan* 18.

posyłać komu (15): Stych ia tedy przyřzyn thy kxięgi moię/ thobie pánie moy połyłał/ abyř ie przetzetł *KrowObr* C; *RejWiz* A4; *RejZwierz* A2; *OrzRozm* A4; *OrzQuin* A4; *GórnDworz* A3; Połyłał tedi w. m. Křiężki té prořząc ábyř w. m. óné y ze mná wěřpółek w łáfkę řwá przyřć raczył. *Strum* B; *KochOdpr* A2; (*nagł*) Do Doktorá. (–) NIewiem podobnoli to co ku rozumowi/ Połyłać (á źle y rć) řrářki doktorowi. *KochFr* 50; To ia tedy przedřię biorąc/ te swoie zabáwy Wam połyłał/ prořząc o chęć y pozor łáfkáwy. *KlonŻal* A2v; *KmitaPsal* ktv; *KochWrJan* 18; *GórnTroas* 5; Tym czářem miářto

cory proſte rytmy moie Poſyłamci/ nie wątpię/ że im łąkę ſwoię Okażęſz/ zacna Páni: boć rozum wrodzony Nie dopuſci pogárdzić dárem z náſzey łrony. *ZbylPrzyg ktv. Cf* »za dar poſyłać«.

poſyłać ku komu (2): OrzRozm A3v; Y dla tegoż teraz to pińanie moie krotkie de Matrimonio ku W.M. poſyłam WerKaz 267.

poſyłać za co [= jako co] (2): Skąd to maſz? rzecze kto. Od Bogá przez ludzi/ co wam théz zá Kolędę poſyłam OrzQuin A4. Cf »za dar poſyłać«.

Zwrot: »za dar [komu] poſyłać« (1): Zá máluczki dar one [książeczki] W.M. ſwym M. Pánom/ iáko tym ktorym to według krewney bliſkoſci właſciwie náleży/ poſyłam. KolakCathOkuń A2v.

Szereg: »przypisować i poſyłać« (1): przetoć thy Książki przypifuię/ y poſyłam/ Abyſ ſie w młodoſci ſwey rzeczami czálem poważnemi/ czálem teź dworſkyemi/ zábawiał/ á czás ſwoy rozeznawał RejZwierz A2.

W przen [do czego czyjego = do kogo] (2) : TVRCYKI Stániłáwá Orzechowſkiego/ [...] Naiáfnieyſzy Miłóſciwy Królu/ do nóg Máieſtatu Wáſzýy Kró: M. poſyłam OrzJan 3.

Zwrot: »do rąk [czyich] poſyłać« (1): kte^{mv} teź będąc wdzięczen łąki W.M. którą przeciwko ſobie mimo załugi moie doznawa^m/ niemáiąc czym inſzym oddać/ tę kilká kart piſm Ianá Kochánowſkiego do rąk W.M. poſyłam KochCzJan A3.

5. Zalecać [kogo do czego] (1) : IAko ſmie niewſtydliwy vpor Heretycki/ fluby y chowania pánińſkiej czyłtoſci/ y poſwięcenie dziewictwá Chryſtuſowi/ zwác wymyſly ludzkimi: [...] ktore ták zacny y wielki Doktor Ambrozy Biſknp [!] Medyoláńki/ iáko wſzelkiewy czci godne y Bogu miłe chwali/ y inne pánienki do tákich ſlubow iuſz Duchem Bożym wzruſzone/ w ich przedſięwzięciu S. poſyła. *SkarŻyw 71.*

***** Bez wystarczającego kontekstu (5) :** Allego, id est, cito ad aliquem locum mitto, Poſyłam/ Przypominam/ przywodzę. *Mącz 187a; Mitto, Slię/ poſyłam/ puſzczam. Mącz 225a; Calep 666b [2 r.].*

poſyłać dokąd (1): Missito, frequentativum, Vſtáwicznie ſłę. Oportet me eo saepius missitare, Muſzę tám bes przełtánku poſyłać. *Mącz 225b.*

Synonimy: 1. nakazować, polecać, zlecać; a. obierać; 3. dawać, podawać; 4. dedykować, ofiarować, podawać, przypisować; 5. polecać.

Formacje współrdzenne cf 1.SŁAĆ.

Cf POSYLAJĄCY, POSYLANIE, POSYLANY